

FØRFREM TIDEN

For England og Amerikas vedkommende må utenrikspolitikken til seg komplisert og virke tvetydig. Det er to England og to Amerikå. Det engelsko og amerikanske arbeidende folk vil ha demokrati og vil også ha en demokratisk utenrikspolitikk med de friheter og demokratiske rettigheter det selv ønsker seg. Men de ro-lands utenrikspolitikk blir nu totalt dominert av monopolkapitalistene som selv er dominert av de økonomiske lover i sin vareproduksjon. Konkuransen tvinger dem til å betale arbeiderne og fukasjonærene, det arbeidende produksjonsfolk, minst mulig i lønn. De kan da bare kjøpe en brøkdel av de varer monopolkapitalen rår over, resten må omsettes utenlands i form av produksjonsmidler eller forbruksartikkler. På verdensmarkedet konkurerer monopolkapitalistene om de avsetningsmuligheter som er igjen. Den som kan tiltvinge seg de sterste fordeler kan drive motparten til fallit. Det gjelder her et scire eller dø. Det siste og uundgåelige middel i denne kamp er det miltære oppgjør - krig. Og fredsmålene blir de samme som krigsmålene: en militær politisk og økonomisk undervingelse av andre nasjoner og en brutal kolonipolitikk. Frihet og demokrati er for dem en fare.

xxx

Demokratiet er ingen statsinstitusjon som blir innført en gang for alle etter en frivillig överenskomst. Demokrati består utelukkende av demokratiske rettigheter som en undertrykt klasse eller folk har tilkjempet seg mot sine undertrykkere. Demokrati er en politisk bevegelse hvis innhold til enhver tid er bestemt av et kampforhold - mellom de som kjemper for demokratet og de som bekjemper det. Og kampens utfall avhenger hele tiden av de styrker som de to partene har mobilisert og setter opp. I dag gjelder det kampen mellom monopolkapitalen og det arbeidende folk. I Tyskland og Italia mobiliserte monopolkapitalen fascismen. De slått fordi de allierte imperialister måtte slå dem før de ble for sterke. I fondi Sovjet vant krigen for dem. Men fascismen er monopolkapitalens naturlige statsform og de engelske og amerikanske imperialister er nødt til å etablere den igjen under demokratiets masker for å hindre den økonomiske revolusjon som truer deres stilling i Europa og også er på trapene i deres egne land. Mot denne nye fascistiske fare må det arbeidende folk føre kampen for de demokratiske rettigheter - frie valg, folkevalgte representanter til et fritt parlament og en regjering valgt av parlamentet, frie fagforeninger, fri press, forsamlingsfrihet og åndsfrihet. Lenge er vi i dag ikke kommet. Men nu må vi ikke mere la oss lede av feige, undfallende politiske ledere og partier som ikke tøt nevne hovedfienden ved navn, men tværtimot er så redd at de forsøker å alliere seg med ham for å undgå kampen.

Våre motstandere er monopolkapitalistene og denne hovedfienden står også i vårt eget land. De og deres agenter må utslettes og avsløres hvor som helst de viser klørne. - Vær alliert i kampen er de arbeidende folk i alle land, kolonifolkene og Sovjetrussland. ivo.

På frontene har det i de siste dager vært stille m.h.t. de militære operasjoner. Bare en stadig økende flyaktivitet mot tyske byer og flyfabrikker og flyplasser og jernbananlegg i Nord-Frankrike, Holland og Belgia. Og kanalkysten formelig høvles med bomber. Russerne bomber tyskbesatte byer og forbinnelseslinjer og forbereder sin nye offensiv ved å bytte inn sine sommertropper - 2 mill. mann. Og de allierte forbereder invasjonen. Denne gang kan man regne ut at det er alvor. Ved sin nye offensiv vil russerne antagelig gjenvinne de baltiske land, besette Romania og Bulgaria og komme langt inn i Slovakia og Polen. Hvis imperialistene nu forhinder invasjonen til neste omgang risikerer de å møte sovjettroppene vestenfor Berlin og da er de helt sikre på å miste Europa for sin velstående misjon. Vi må også forberede oss på øket aktivitet fra luften, det uheldige flyangrep på Kjeller blir nok ikke det siste.

Europa har fått lære den FOLKEREISNING kritiske tiden, under invasjonstrussel og tyske terrorangrep, var regjeringen også under denne krigsen. Gjennom 5 års terror, undertrykkelse og henrysnslos utbytning har det lykkes nazistene å skape en samlet europeisk folkereisning mot sitt herredømme. Det var den utviklingen de engelske og franske imperialistene fryktet mer enn noe annet i årene før krigsen. Denne frykten var en av hovedmøtet ivne til at den engelske og franske regjering stadig på ny bøyet seg for Hitlers "fullbyrdete kjensgjerninger", at de direkte og indirekte hjalp nazistene ved deres fremstøt (eks. Østerrike og Spania) og at de i det lengste håpet å unngå krigen ved å anvise den tyske imperialismen fri ekspansjon østover mot Sovjetunionen (München-overenskomsten). Da den tyske-russiske ikkeangrepapakten i 1939 viste at denne politikken ikke førte frem, brøt storkrigen løs. Men fremdeles nølte de allierte regjeringer overfor den totale mobilisering som kunne gjort kampen effektiv. Frankrikes hurtige sammenbrudd i 1940 viste tydelig at det det skortet på var ledelsens vilje til virkelig motstand. De franske imperialister var faktisk mindre redd for Hitlers seier enn for den folkebevegelse som ville reise seg av kampen mot nazistene og seieren over dem. Etter Compiegne fant storparten av de franske kapitalister seg snart tilrette i et tilsynelatende motstrebende, men i virkeligheten ganske smukt og profitbringende samarbeide med okkupasjonsmakten. Jøssinger i ord, stripet i forretninger, det var mottoet de fulgte og håpet at de hadde dekket seg begge veier.

Den engelske regjering befant seg hverken militært eller politisk i en tvangssituasjon som den franske, dekket bak Kanalen og med løfte om amerikansk støtte, valgte den å fortsette krigsen. Den ventet på det unngåelige sammenstøtet mellom Tyskland og Sovjet som skulle svekke Tyskland og sette Sovjet ut av spillet. Imens gjennomførte den en total mobilisering for å skape en armé som i rette øyeblikk kunne gripe inn med ubrukede styrker og diktore "freden". I denne

men i Europa utviklet det hele seg anderledes enn imperialistene hadde tenkt seg. Hitler maktet ikke å tilføye Sovjet noe alvorlig knekk. Etter 12 års tilbakotog begynte den uaybryte russiske seiersmarsj mot Tyskland. Og etter den første lammelsen vokste de europeiske folkenes egen motstandsbevegelse til en faktor som engelske og amerikanske imperialister neppe hadde drømt om. De forsøkte å demme opp ved et samarbeide med folk som Giraud, Michailovitsj og Badoglio, men de kreter disse menn representerte var allerede for kompromittert ved sitt samarbeide med tyskerne og folkebevegelsen feiet dem til side.

I dag nærmer krigsslutten seg. De allierte er omsider gått i land i vest og har rykket hurtig frem til Tysklands grenser. Men det vekker ikke den beundring som de hadde håpet. Alle er klar over at den hurtige fremrykningen for en stor del skyldes den tyske hærledelses valg. Da denne i sommer kastet alle strategiske reserver mot øst i et forsøk på å oppholde russerne handlet den i full overenstemmelse med den tyske kapitals ønsker og interesser. De tyske kapitalister innsør idag at de har tapt erobringskrigen, men de håper enda å redde stumpene av sine privilegier og foretrekker en alliert besettelse fremfor en russisk. Alle er også klar over at Hitlers nederlag ble beseglet i de tunge årene da russerne kjempet alene,

uten hjelp fra en front nr 2 som Roosevelt og Churchill hadde lovet, men som de saboterte for å spare sine egne ressurser til "freden".

Det er heller ikke lamslatte, måpende folk som med underdanig beundring hilser befrierne velkommen. Det er maktige, selvbeviste, militært trenete motstandsorganisasjoner som på egen hånd har tatt kampen opp mot nazistenes undertrykkelse og mot sin hjemlige reaksjon. Det er folk som vet hvilken betydning deres egen insats har hatt. Men det må de har kjempet for i disse årene er ikke en ny imperialistisk fred og ikke en gjennopprettelse av førkrigstidens sosiale urettferdighet med arbeidsløshet, nød og økonomiske kriser som på ny vil føre bent ut i krig. De vil neppe la seg bedra av Atlanterhavserklæringens runde løfter om "frihet fra undertrykkelse og frihet fra nød", som siden er blitt enda mer uthulet ved Edens tolkningskunster. De har ført kampen ikke bare mot nazismen, men også mot de kreftene i eget land som har ansvar for krigen. Og de har ikke under kampen glemt å diskutere fremtidsmålene: den sosiale omvelting som er nødvendig for å hindre en ny krig. I Frankrike er denne revolusjonen i full gang, tross de Gaulles forsøk på å holde igjen. Arbeiderorganisasjonene har båret hovedtyngden av kampen. De danner massen i maquien og de har hittil motstått enhver arvepingstrussel. De har forsøkt å samle folkebevegelsen bak seg, og deres innflytelse vokser fra dag til dag. De borgerlige aviser som har kompromitert seg under okkupasjonen forsvinner, men arbeideravisene som har levet videre illegalt og ledet motstanden de har beholdt folkets tillid og gjenoppstår som førende dagsaviser. De Gaulle regj. s innenrikssminister har forsøkt å sette munukurv på dem, forleden kom de ut med store sensurerte hull; men de truet med å venne tilbake til illegalitet igjen og sensuren måtte oppheves. (Det dreiet seg om avvepingen av maquistyrkene). Kapitalister som frykter et oppgjør for sine leveranser til tyskerne flykter og lar alt i stikken. Men

arbeiderne overtar fabrikkene og driver dem videre under maquiens beskyttelse. Motstandsbevegelsen reiser kravet om fullständig kontroll med produksjonen, de forlanger nasjonalisering av storindustri og banker, og de Gaulle har alt måttet gjøre innrømmelser overfor disse kravene. Renault-fabrikkene og gruvene i Pas de Calaisområdet skal nasjonaliseres meddøles det. Motstandsorganisasjonen har også forlangt at regjeringen avbryter samarbeidet med restene av Vichyadministrasjonen.

Men det er ikke bare i innenrikspolitikken at den franske motstandsbevegelsen søker å krysse imperialistenes planer. Også utenrikspolitisk tar den sikte på et nytt Europa. Sveitsiske telegrammer fortelle at maquien har søkt kontakt med den belgiske, hollandske, italienske, jugoslaviske og tsjekkiske motstandsbevegelse for å undersøke grunnlaget for en europeisk statskonfederasjon. Mot de engelske planene om en alliert, vesteuropeisk blokk (under engelsk ledelse) stiller den franske motstandsbevegelsen det sosialistiske alternativet: Europas forente stater. Og dermed er den eneste veien utpekt som kan føre til seier ikke bare over tysk nazisme, men over hele førkrigstidens imperialistiske kaos i Europa: et forbund av stater i fritt samarbeid på motstandsbevegelsens revolusjonære økonomiske grunnlag.

CHURCHILLS DILEMMA Stillet overfor disse revolusjonære kravene er det ikke rart at de anglo-amerikanske imperialistene angrer sin rundhåndete propaganda og forgjøves søker å trekke i land igjen. Hva skal de egentlig stille opp mot disse kravene som har hele Europas folkebevegelse bak seg? De har sine armeor, men tidspunktet er neppe kommet ennå til å gå i Hitlers fotspor og slå folkebevegelsen ned. Og forresten: kunne de i et slikt tilfelle stole på sine egne armeer? Det er ikke bare Europas folk som krever at denne krigen skal føre frem til en ny verden. Også de engelske og amerikanske arbeidere og soldater forlanger at deres slit og ofre skal ha en mening. De "ulovlige" omfattende streikene i gruvene,

skibsverftene og rustningsindustrien er blitt gjennomført på tross av arbeiderpartiene og fagforeningspampenes organisasjons-terror. Og streikene har ikke bare dreiet seg om lønnsforhøyelser for å skaffe litt kompensasjon for prisstigningen. Arbeiderne har reagert mot den borgfredspolitikk som rammer de dårligst stilleset levestandard og lar profitten ubeskåret, de har forlangt at staten overtar gruver og bedrifter, og selv de borgerlige venstreavisene har måttet innrømme det økonomisk og militært berettigede i kravene. I hørene vokser den politiske diskusjon om etterkrigsordningen, og regjeringen har tydelig vist at den føler den som en trussel. Suppleringsvalgene til parlamentet med økende stemmetall til de "uavhengige" kandidatene (uansett hvor uklare og vake deres programmer ofte er) vidner også om den økende misnøye med borgfreden og regjeringspolitikken.

Det er ikke rart at regj. engstelse vokser og at de famler etter noe å møte opposisjonen med. I England er Beveridgeplanen gravd frem igjen. Den gjorde første gang sin nytte under de tyske bombeangrepene, men dens krav om nasjonalisering av livsforsikringsselskapene falt den engelske kapitalen tungt for brystet. Flanen ble lagt på is. Nå tines den etter opp. Men i mellomtiden er den blitt kraftig vannet ut. Forsikringskapitalen har vunnet sitt slag, og det planlagte budgett går ikke vesentlig forbi førkrigstidens engelske sosialutgifter (og de var såvisst ikke imponerende). Ellers er soldatsolden blitt forhøyet, og en plan for boligbygningen er blitt lansert med stor slått propaganda-utstyr. I det hele, planene svirrer. "Life" bringer en vits som fanger situasjonen inn: Hun (er på hjemtur fra et middagselskap med sin ekte mann): Jeg skammer meg virkelig over deg George, du var den eneste av herrene i aften som ikke hadde noen etterkrigsplan."

Disse utallige planene som slås opp og forsvinner, konferanser som forvirrer folk, mens stormaktspolitikken gjemmer seg vekk bak tve-

tydige fraser, - intet kan gi et bedre bilde av regjeringenes rådløshet, deres forsøk på å dempe folkekraavene med snakk. En virkelig fredsplans kan de jo ikke by og sine egentlige planer taler imperialistene helst ikke høyt om.

NORGE UNDER KRIGEN Norge har ligget utenfor den raske utviklingen som vi ser ellers i Europa. Politisk har vi ligget i en bakevje, og militært kan heller ikke den norske motstandsbevegelsen nevnes sammen med kampen i de andre tyskbesatte landene. Det er ikke tilfeldig når vi stiller disse to tingene ved siden av hverandre. De henger nøye ihop. Norge er det eneste land i Europa hvor arbeiderbevegelsen ikke har tatt ledelsen i kampen mot nazistene. Derfor er det heller ikke blitt noen kamp. Den franske, den belgiske, den jugoslaviske folkereisning har som bakgrunn et revolusjonært sosialt program. Diskusjonen om etterkrigsordningen har pågått fra første øyeblikk i disse landene, og folkene kjemper for mål som de føler angår dem, og som de vet de bare kan ha sjangser til å nå ved sin egen innsats. De vet at kampen gjelder en frihet som de ikke vil få om de venter med hendene i fangen på en alliert "befrielse" og en imperialistisk "fred". Intet har styrket den franske motstandsbevegelsen slik som de alliertes samarbeid med det franske borgerskaps kompromitterte representanter, Darlan og Giraud.

I Norge har regjeringen og dens folk her hjemme hele tiden hevdet "den passive motstandsline" og motsatt seg stadig gjentatte krav om en kampform som kunne by det tyske voldsherredømmet større vanskeligheter. Regjeringen handlet her som bevisste representanter for det norske borgerskap. Den så hvilke farer en sterk og kamptrenet norsk motstandsbevegelse med egne mål kunne fremby på et tidspunkt hvor de allierte ennå ikke var klar til å gripe inn og ta "ledelsen". Om den ikke var klar over det fra først av så lærte den snart av erfaringene fra andre land. Bedriftssabotasjen i Danmark ble hyllet i Londonradioen, men samtidig tok regj. og den illegale borgerlige

4. pressen avstand fra en norsk-sabotasje. Regjeringens militære organisasjon samlet tusener av kampvillig norsk ungdom og brukte sin autoritet til å holde dem unda alt annet illegalt arbeide i årevise. De naturlige og spontane parolene om å nekte utskrivning til AT og tysk arbeidsinnsats ble sabotert av Londonrādioen i næsten to år (de franske og belgiske maquitropper ble nettopp rekruttert av folk som nektes tysk arbeid). Og selv et selvforsvar som henrettelse av angivere også norske bødler "godkjente" regj. først i sommer. Hadde vi brukt det fra første stund kunne det ha spart oss mange ofre. Det er det eneste våpen tyskerne og quislingene ville ha forstått.

Allé de europeiske emigrantregj. har forsøkt seg med en lignende taktikk, men ingensteder har de hatt hell med seg - uten i Norge. Og når det kunne lykkes såvidt lenge her, skyldes det først og fremst norsk arbeiderbevegelses svakhet, ikke en tallmessig svakhet, men en mangel på kamptrening og politisk ledelse. Under arbeiderpartiregj. var DNA's revolusjonære sosialistiske program blitt skjøvet i bakgrunnen og tilsist helt oppgitt. Arbeiderbevegelsens styrke var blitt svekket gjennom stadige kompromisser, regjeringspress under lønnskonflikter (på arbeidernes bekostning), voldgiftsdommer og streikeforbud. Klassesamarbeidet gikk hånd i hånd med en byråkratisering i parti og fagbevegelse; "et pampevelde" som støttet seg til de mest tilbakeliggende lagene i arbeiderbevegelsen, og som døyvet den radikale opposisjonen fra industriarbeidernes side med hele arbeiderpressens propagandaapparat.

"Stol på oss og hold deré i ro - så går det nok bra" var onkvedet, da som nå. Og da som nå førtे passiviteten til at arbeidernes interesser ble sviktet og regjeringen uforstyrret av kritikk kunne sette tilside det program den var valgt på. Det var en selvfølge at all politisk studievirksomhet lå nede i partiet og fagbevegelsen under disse årene før krigen. (Var det først studie-sirkler igang så var det i "organisasjonsteknikk" - det var kurser

for nye generasjoner av småpamper uten politiske perspektiver, men med tilbørlig respekt for ledelsen)

Slik seilet den norske arbeiderbevegelsen inn i krigen uten et selvstendig program, uten noen egne ledere. Også under krigen har norsk arbeiderbevegelse savnet en politisk ledelse som kunne samle Folket rundt et sosialistisk mål. Som hadde iverblikk og mot til å avsløre regjeringens tvetydige politikk, og vise at det som lå bak var hensynet til det norske borgerskapet. Vise at borgerskapet er nasjonalt nok i ord, men ikke ønsker en kamp som kan true deres egen eiendom og deres fortjeneste på forretningene med tyskerne. De norske kapitalister har ikke båret krigen byrder. De har levet like godt som de gjorde i fredstid eller ennå bedre. Svartebørsen er blitt et aktivt omsetningsorgan. Men prisene har gjort at bare de som tjener på krigen og tyskerne, eller sitter med store formuer fra før kan dekke sine behov der. De fastlønt må pent nøye seg med rasjonene. Og dette uverdige forhold har vi tolerert i år etter år. I de landene hvor motstandsbevegelsen er kamp og ikke nisseluer eller blomster på kongens bursdag, der har de for lengst satt disse flåerne og likeså snylterne med de velspekkete lommebøkene ute for samfunnet. Først ihøst etter at de pengesterke har brukt stømmerferien til hamstringsferder på fjelle og landet, (ja, for de folkene får alltid tak i reisetillateler også, hvordan de nå bærer seg ad). Først i september i år sender regjeringens representanter ut en parole om at nå må det være slutt, i fremtiden vil slike fing ikke bli regnet som anständige. - I fremtiden!. Men forhåpentlig rekker hamstringsslagnene ut krigen.

Det er på høy tid å gjøre slutt på humbugen. Det er sent, men ikke for sent. Borgerskapets frykt for en folkereisning gjelder ikke bare krigstiden, den har det klart så tålelig. Frykten gjelder nå freden, og bekymringene dreier seg om krigsprofitt og tidlige privilegier. Det gjelder å berge dem gjennom når regnskapet skal gjøres opp etter krigen, og folkene melder seg med de

krav som krigspropagandaen har lovet å innfri.

Er det ikke nok at lønnsarbeiderne har båret de verste byrdene under krigen. Skal de få bære børen en gang til, når seddelmassen og statsgjelden fra den tyske besetelsen skal innfries?

Slik stilles spørsmålet i alle de besatte landene. Det er på tide at også norsk arbeiderbevegelse forbereder seg til freden, om vi skal unngå å bli trukket etter nesen ennå en gang.

HVA VI! Den nye kraftigere motstandslinje som regjeringen slo inn på da den ivår legaliserte hjemmefrontens ledelse, er ikke bare et uttrykk for at den føler seg sikker og har situasjonen så fast i sin hånd at den intet risikerer. De tiltak den har støttet: boykott av AT og arbeidsinnsats, militær trening av ungdommen i dekning, sabotasjen mot arbeidkontorene, våpen-fabrikkene og bensinlagrene, henrettelse av angivere og nå sist kamp mot svartebørsen, det er de samme krav som stadig er blitt stillet fra arbeiderbevegelsens side. Parolene er et tydelig svar på den voksende mistillit og kritikk her i landet. Folket er ikke blind for utviklingen i det øvrige Europa, og vår kritiske sans er blitt skjerpet i disse årene under tyskerne og quisling. Regjeringens nye kurs er et dristig sjakktrekk for å miste opposisjonen og beholdne den nasjonalt glorie. Men kan den gjøre seg med det? Vi har ikke lagt skjul på svakheten i norsk arbeiderbevegelse under krigen. Hadde vi her hatt en ledelse med vilje og mot til åpen analyse og kritikk av regjeringens linje ville den for lengst ha frentvunget denne kursendringen. Hadde vi hatt et klart formulert socialistisk program å samle det norske folket rundt ville det vært vanskelig for regjeringen å skyve etterkrigsproblemene i bakgrunnen med runde talemåter.

Det er en tragedie at norsk arbeiderbevegelse har ofret sine best skolerte og mest aktive folk i en kamp hvor en misforstått "nasjonal enhetsfront" hindret dem

i å reise sine egne faner. (Av de unge fra arbeidernes ungdomsfylking finnes det knapt en eneste en, våre kjente fra AUF lagene i Oslo er flyktet, fengslet eller henrettet. Og forholdet er det samme de fleste steder i landet).

Hadde de tatt del i kampanen under arbeiderbevegelsens egne faner og formet sine mål uten å ofre til den borgerlige hurrapatriotisme ville de ha kunnet samle stadig flere rundt seg og skolert også dem for en kamp med åpne øyne. For hver som falt ville ti nye ha stått klar til å ta hans plass. Da ville de nødvendige ofrene vært lettere å bære.

Men selv nå har sosialistene satt sitt preg på den norske motstanden, og alle tegn viser at det norske folket begynner å vågne fra den første krigstidens lammelse og patriotiske svada til en stadig klarere forståelse av hva krigen virkelig gjelder.

Begivenhetene ute i verden og eksemplet fra motstandsbevegelsen der har virket, og i det siste året er det vedsiden av den illegale borgerlige pressen vokset frem en arbeiderpresse som våger å fortelle om disse begivenhetene, tyde dem for folk og trekke konsekvensene av det.

Det er et arbeide som arbeiderbevegelsen må ofre all sin evne og kraft.

Vår styrke ligger i klar erkjenning og usminket sannhet. Det er det viktigste våpen vi kan gi det norske folket når det gjelder å forvandle krigen til en virkelig frihetskamp.

Andre slags flyktninger Göteborgs-posten for 4/10 har en livfull skildring av den nå vel 30 000 mann sterke flykningstrømm fra Finland inn i Sverige ved Haparanda, en skildring som sier en hel del om hva som foregår i dette herjete land og i et hvert fall langt mere enn den finske sensur slipper igjennom om de indre politiske forhold. Flykningsskaren har en broket sammensetning:

"... i dessa dagar då tusenårsriket går mot en förtidlig full

byrdelse och de förtryckte få nytt hopp, lämna herrefolkets tvär ut. skrevna slavar, litauer, letter, ester, polacker, den tyske armén som desertörer. Klumpvis koma de över gränsen i slitna och smutsiga uniformer där alla tyske igenkenningsstecken äro bortsprättade, och med trötta och härljade anletsdrag - - - "

Arme djevler - de får den tragiske skjebne å komme hjem til et land hvis befrielse de er narret eller tvunget til å bekjempe.

Den neste kategorien är det derimot ikke synd på:

"Ryska krigsfångar passar också på i uppbrottstimmans oro och tråcklas sig med list och förslagenhet förbi spärrar och bevakning. De äro gladlynta och pigga. Deras livliga sätt och spelande ögon sticka skarpt av mot de andras tysta slutehhet."

Og de kan gjerne være glade og opprømte - de har selv vært med og tilhører en nasjon som med sin heltemodige kamp har båret 4/5 av krigens bryder og dermed befridd seg selv og en hel verden fra nazistene.

Som kontrast får vi:

"En rikstysk soldat som också har tagit steget över gränsen, är alldeles uppriven och psykiskt nere. Nå han togs i en liten gränsstuga ropade han hysteriskt: Blir jag utlämnad eller ej? Svara ja eller nei. Om ni änna utlämna mig så skjut mig hellre på stället. Jag går alldri tillbaka dit mer." - - -"

Korrespondenten forteller at tyskeren trodde fullt og fast på den ligestige nazi-skrönen at den svenska regeringen etter avtale utleverte alle desertörer. Og hvem skulle forresten ha fortalt ham sannheten? Arbeiderbevegelsen, - den norske arbeider bl. a. Men det ser ut til at det er altfor lenge siden de gamle bolsjeviker døde, man har vist glemt hvorledes man gjør ende på en krig.. -

Nen det kommer "också andra än soldaterna i återtågsarmén. Over gränsen kommer i store hoppar en paltornas armé, bestående av gamla gubbar och unga poickar, kvinnor i alla åldrar, barn i mengd och en tross av kreaturer ----. Fattigdommen och torftigheten lyser ur deras trasor, men deras anseikten preglas av et kalt lugn som varnar mot otillberligt medbomkan. Somligas drag bär en stämpel av hat och bitterhet, somligas av trött resignasjon, men ingenstades spårar man förtvivlan eller svaga tårar. - - -"

Dette er tross alt folk som har sin fremtid foran seg, de første er allerede vendt tilbake over Torneå for å rydde opp i ruinene - og i samfunnet.

Og her ender som blir ryddet vekk:

"Okända båtar settar island välväckda finska flyktingar." (en liten notis i Göteborgsposten 6/10) "Traffiken av flyktingar över Botniska viken är fortfarande livlig. Varje dag kommer numera sällskap av olika slag. Ofta sätts de island av okända båtar, vilka omeddelbart sticker till havs igjen. På onsdagen sattes et dylikt sällskap island på Holmöön. Båten kom i gryningen medan tätt dimma låg över kusten och landstigningen skedde uten at sällskapet hadde klart før seg var man befand sig. De 17 personerna i sällskapet irrade lange omkring i skogen innan de hittade til nærmaste samhälle. Flyktingane hørde tydlig til till den välsitterade klassen, välväckda som de varo med damerna insvepta i pälsar."

For 26 år siden kalte det finske borgerskapet tyskerne til landet for å varne sin klasse intresser mot det arbetaende finske folk. Den finske revolusjonen blev kvalt i blod. Titusener av arbeidere, bönder og intellektuelle blev henrettet og drept i konsentrationsleirene. Arbeidernas organisationer blev forbudt og lovestandarden drevet ned til sultegrensen. Da det ikke var mere igjen å rane i eget land overfalt de - igjen med tyskernas hjelp Sovjetunionen for å utvide sitt utbytningsområde.

Den finske reaksjonen har löpt linjen ut. Tyskerne blir nu kastet ut, og uten hjelp fra de store imperier kan de ikke holde folket nede.

Det er disse rottene som nu forlater gitt synkende statsskip.

Mappe 61 A.
Ekspl. 15
Dato nov. 1944
Avd. 3A-4866 N R. 1944 I5
Lnr. 5866 NOVEMBER

FREMTIDEN

HYORLEDES MAN SOSIALISERER.

Syvende november 1917 seiret den russiske revolusjonen.

I februar bröt tsardömet sammen efter mindre en tre års krig. En provisorisk regering, som opprinnelig ble støttet av alle venstre partier forsøkte å etablere et "borgerlig demokrati", men avslørte sin uudugelighet og reaksjonære konsekvens i løpet av månedene mars-oktober. Syvende november styrtet arbeiderne, soldatene og matrosene ledet av bolsjevikene den borgerlige regj. og tok selv makten gjenom sine egne organer - arbeiderbonde- og soldaterrådene.

Hva var skjedd? Var det bolsjevikene som fordi de var mere "demokratiske" hadde fått stemmeflertallet på sin side og dermed vunnet over og fortengt de andre partier fra regj.s makten? Og når man har regj.s makten har man statsmakten - ikke sant? For regj. disponerer jo statens maktapparater, hær og politi? Og den økonomiske makt følger jo automatisk med: Statens jernbaner, telegraf og telefon gir alle forbindelser, og gjennom de forskjellige departementer har man hånd og hanke med alle økonomiske affærer og kan dirigere næringslivet som man vil (det gjelder bare å lede det hele ved hjelp av næringsråd hvor statens mandater kan avgjøre avstemningsresultatene det vil si at statens representanter kan stemme ned kapitalistene). Hvis de skulle motsette seg sosialisering og på den annen side stemme ned arbeiderne hvis de skulle motsette seg sosialisering - for faen vet.).

Ja var det ikke sånn?

Nei desværre, det viste seg å være en feil i det regnestykke. I mars april 1917 hadde Russland et demokrati som verden ikke har sett maken til noe sted. Du kan ikke peke på en demokratisk rettighet som ikke var innført. Og regj. var i hendene på venstrepartiene. Om de regjerte? De hadde så mange regjeringskommisjoner og næringsråd at de selv ikke hadde oversikt over dem. Og de rasjonerte og priskontrollerte og shakket og proklamerte og stemmte så det var

en lykt.

Men ingen ting ble gjort. For det som skulle gjøres var jo å sette produksjonsmidlene i gang for å skaffe forsyninger til samfunnets behov. Men produksjonsmidlene var i hendene på kapitalister, storgods-eiere, kirke og adel, og de er jo også inkludert i et anstendig borgerlig demokrati, de har jo også sine rettigheter - eiendomsrettigheter:

de har rett til å stoppe fabrikkene hvis de ikke gir profitt,

de har rett til å hamstre korm hvis de ikke får de priser de vil ha, de har rett til å holde alle varer borte fra markedet hvis kjøpekraften blir borte,

de har rett (som de tar seg selv) til å selge på svartebørs hvor prisen er mere fristende

og de har rett til å kjøpe stats-funksjonærer for å få fordelaktige leveringer til staten og hæren.

I det hele tatt, de hadde de samme gode demokratiske rettigheter som de samme herrer nå har i Italia, Frankrike og Belgia hvor de seirende demokrater har rykket inn.

Og der som i Russland 1917 har det arbeidende folk de samme demokratiske rettigheter: rett til å gå arbeidsløse, rett til å sulte og rett til å dø for fedrelandet.

Den proletæriske revolusjon kom da det borgerlige demokrati hadde vist seg ute av stand til å garantere samfunnets medlemmer de nødvendige livsmidler og sikkerhet.

Og det borgerlige demokrati viste seg ikke bare ute av stand til å garantere folkets liv og sikkerhet, men det viste også snart sin sanne karakter - at det var et makt-aparat i borgerskapets tjeneste

En garantist for den kapitalistiske utbytting: da krisen i juli ble akutt ble arbeidernes demonstrasjoner slått ned med politi- og militær-makt etter initiativ av den samme "demokratiske regjering".

Lenins første ord da han kom fra utlandet om kvelden den 3. april var en utfordring til kompromissmakerne omkring den nye regjering. Han vendte seg til arbeiderne og soldatene: fortsatt s.4